

ჩელის-მოყარა

გადაიხიეს პარსკვეის... ჩელის-მოყარა... მარტი 5... 9 მან... 5 მან...

ფრთხილება

ბაგოლის ყოველ-დღე ორგანოს გარდა

უახლესი განცხადებისა

გადაიხიეს პარსკვეის... მარტი 5... 9 მან... 5 მან...

„ივერიის“ რედაქცია კიდევ ბოროტს იხდის მეტიხველებთან...

სასაფხველო თეატრი ორგანოს 8 მარტს

სასარგებლოდ

რომელიც ლარობ მოსწავლეთათვის...

კონსერტი

რომელიც მოწინააღმდეგეებს მიიღებენ...

მართლმადიდებელთა ბორჯბორჯოშა...

- ს. თუთაშვილი, გ. ჯაფარიძე, მ. მგალობლიშვილი.

ტელეგრაფი

ტელეგრაფის ტელეგრაფის ხაზები...

„დროების“ ფელტონი, 5 მარტი

ლაშის-თვა.

თელი წელიწადი მაცივა. ბევრი წამალი მოიხსნა ამისა გამო...

ბაგოლების წამლისგან გაცივების... ბაგოლების წამლისგან გაცივების...

სამზადვარზე გასაგზავნად; იმან გაგზავნა...

ინტენდანტის მაკეიევის საქმე ჯერ კიდევ არ გათავსებულა...

ოქტომბრის და უკის გუბერნიებში სასაზღაო...

რა კავშირი აქვს მონომიურს ყოველ...

მინც კი ჩვენში კალმით ან საქმით მცადნიერობს...

შველაზე ბევრი მომხრე ჰყავს იმ აზრს...

ბევრი რამები მირჩია ბებია-ჩემმა ციებისგან...

მე არა ვარ ცრუმორწმუნე, მაგრამ გარწმუნებ...

წმიდა ბორჯი ლენისისა ბებია-ჩემის...

მე ძრიელ უარზე არ დავდექი. მიყვარს...

რომ ვაუმჯობესდეს სრულად თუ არა, ბევრად...

მეორეს მხრით, არიან ისეთი პირნიც, თუმცა...

მესამედ, არიან ისეთი პირნი, რომელთა აზრითაც...

მეორედ, არიან კიდევ ისეთები, თუმცა კი რიცხით...

სწორედ რომ ეს თქვით, ეს ოთხთხვე გუნდნი...

ჩვენ მეორეს. ამ შემთხვევაში რაღაც პოეტური...

საგვისტო ილეოდა. ამ დროს ამ მხარეს...

ამ დროს, მართალია, მაქარი არ არის...

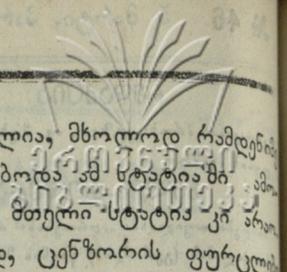
ერთი ერთის მხრით, და მეორე მეორეს მხრით...

მკრთოვე ჩვენი წრეების საქმეა: ერთი რიგობა...

მე ეს თქვი, რომ ყველა ესენი თავთავის მხრით...

რადგანაც წმიდა ბორჯი ძრიელ მალლობზედ...

ორი სამე ყრები დატვირთული ბარგით...

ნების და ზნეობის ასამაღლებლად, — აგრეთვე მართლად უნდა ჩაითვალოს ისიც, რომ ეს რიგიანი ეკონომიურის წყობილების დადგენა, გამდიდრება და კუჭის გაძღობა თუ გინდა პატარა ხანგრძლივ იყოს, უნდა შეუცვალოთ ის პირობები, რომელნიც ეხმარებიან კაცის ამ გვარს უბედურს ცხოვრებას, ესე იგი უნდა გამოვადვიოთ გონებით, მოუსპოთ მანვე ჩვეულებანი და მიეცეთ კარგი სამოქალაქო, თუ სამსაჯულო კანონები.

თუმცა ეს ასეა, მაგრამ საქმე იმაშია, რომ ეს წრეები, რამდენადაც მართლნი არიან თავიანთ შეხედულებაში, იმდენადაც სცდებიან. პირველი მომთქვრებელი წრე, (თუ კი ასე შეიძლება უწოდოთ მათი), რომელიც ჰხედავს ყოველ გვარის საძაგლობის და უსიკაცულობის მიზეზს ხალხის ეკონომიურად, უთანასწორად განწყობაში და აქედან წამომდგარის უმრავლესობის სიღატაკეში, იფიქრებს, რომ ეს ეკონომიური უთანასწორება და სიღარიბე დამოკიდებულია სხვა-და-სხვა გარემომხვეულ მოვლინებებზე და უმეტესად გონების და ზნეობის უწერტილობაზე, ცუდის და მოვწი ჩვეულებების სიძრავლებზედ, უვარგის სახმარ კანონებზედ, რომელთა შეუცვლელად დატოვება ნებას არ მისცემს ეკონომიურის თანასწორობის ჩამოგდებას, სიღატაკის და შიმშილის მოსპობას. და თუნდაც ერთს რომელსამე დროს ხელთ ვიდგოთ ყველა ეს, ზეგარდობალით, მაინც ისევ ისე ჩქარა დაებნევა და დაუთმობთ სხვას, როგორც ჩვენმა კეთილშობილებმა გლეხებში ანაღები ფული და მათთვის წართმეული მამულ-დედული დაუთმეს ძარაპეტა-მარტირუსებს. მაშა სადამე, როდესაც ჩვენ ვხედავთ ცხადად თუ მალეით, რომ ჩვენი ხალხის დაცემის მიზეზი არის რთული, რომლებშია ც ზემონახსენებს ვარემოებებს უჭირავთ უპირველესი ადგილი, ცხადია, რომ ჩვენი უმთავრესი ძალა და

წყლები აღვიძებდნენ, უნიაგობის გამო მიძინებულ ტყეს.
 მ რი საათის წელი სიარულის შემდეგ, მივადექით ეკლესიას. ეს თერთრად კეკლუცად გამოჰქიმულია პატარა ვაკე მოედანზედ. ახლანთ თელის და ცაცხვის ხეები თითქო მოწიწებით ჩამოსცილებდნენ და შორიდგან შეპყურებდნენ. ბებია-ჩემმა ხელი მოკიდა, შემეყვანა ეკლესიაში, რომლის კარიც ყურთამდინ ღია დაგებდა, და მითხრა: — ილოცე, შეილო, გულით სასოებით. ეს ჩვენი მამა-პაპის სალოცავი და მოწყალე ეკლესიაა, და შენც უთუოდ შეგეწევა და გაგკურნის.”
 თვითონ ტრაპეზთან დაიჩოქა და მალლა ხმით შექქნა ტირილი და გაქანებული გულში ხელის ცემა.
 მე შორი-ახლო კედელს მივეყუდი. ეკლესიის ფანჯრებში მთვარის სნი-

მეცადინეობა უნდა იყვეს მიქცეულს ამ გარემოებათა შეცვლაზე და არა იმაზედ, რომ ჯერ რიგიანი ეკონომიური განწყობილება შემოვიღოთ, ანუ სხვა ნაირად, ჯერ მივეცეთ ჩვენს ხალხს თანასწორი მიწა-წყალი თავადებთან თუ სხვებთანო, მივეცეთ თავისუფლება შრომისაო და მეგრეთვითონ იზრუნებს თავის გონებითს და ზნეობითს განვითარებაზედო, კარგის კაცთ მოყვარულის კანონებს შემოვლდაზედო.

ამას გარდა, როდესაც ჩვენ ვსცდილობთ ბედნიერი ჰყვოთ ჩვენი ხალხი ეკონომიურის თანასწორობის მიცემით, აქ ჩვენ ვსცდილობთ მარტოთ კაცის ცხოვრების ერთის ნაწილის გაუკეთესებას დაუხმარებელად მთელის მისის ცხოვრების გასუფთავებისა, და გვგონია, რომ ამ ერთის ნაწილის სისრულე მოასწავებს მთელის აგებულების სისრულესო. ეს იმასა ჰგავს, რომ ერთ დროს საზოგადოებას ეგონა, საკმაოა გლეხი განათავისუფლოთ ბატონის ხელიდანაო, რომ ის ბედნიერი შეიქმნესო და ის კი ავიწყდებოდათ, რომ უმაჟულად გამგებული გლეხი ისევ ბატონს მიატანდა და ან სხვას მასზე უარესს, ინ კიდევ იმას, რომ გლეხს აძლევდნენ ათ დღის მიწას, სასახლეს და იმაზე კალარ ფიქრობდნენ, ან ცეცხლი რით უნდა აენთო, ან გუთანა რისგან გაეკეთებინა და ან თავსაფარი, თუ ისევ მებატონეს არ მიჰმარათედა, და ამნაირად ეგონათ განთავისუფლებული გლეხი ყოველის მხრით ნეტარებას მიცემულად. მაგრამ რა გამოვიდა ეხლა? ხომ ვიცით?

ჭანი.
 (გაგრძელება.)
 დღიური
 შემდეგს საყურადღებო ამბავს გეწევენ მარსილამ:
 „ბაქურბას როგორღაც თოფის წაშლის სუნი აედინა. მარსის ოსმალის კონსული დაიძრა თავის მდივანხანათი სტამბოლისაკენ.
 „აზრუმიდამ ჩამოსულებმა გვიამ-

ვები შემოდოდა და ანათებდა ბებია ჩემის მოძრავ და ტრაპეზის უძრავ სურათებს.
 მე გამიტაცა ფიქრებმა: ნეტა ეინ უფრო ბედნიერია ჩვენში: ბებია-ჩემი, რომელიც სასოებით შესთხოვს წმიდა ბიორგის თავის შეილის-შეილის გაკურნებას და სჯერა კიდევ, რომ გაპყურნებს,—თუ მე, რომელსაც ბებია-ჩემის ცრემლები მიმაჩნია მხოლოდ ჩემდამი სიყვარულის დასამტკიცებლად? ღიღ-ხანს ილოცდა ბებია და ღიღ-ხანს ჩაფიქრებული იყო შეილი-შეილი ბნელს ეკლესიაში.
 — ძალბატონა, საშოვარი მზად განლაყთ, გამობრძანდით. ამ სიტყვებით დაარღვია ჩვენი დღეობის მოსამსახურე ბიჭმა.
 ჩვენ მოყოლილ ხალხს ეკლესიის კედელთან საჩქაროდ ხის ტოტების ქონი გაეკეთებინათ, შიგ კარგა თივა დაეგოთ, ზედ ქჩჩა, ხალიჩა, მუთაქე-

ბეს, რომ ყველა კონსულები წასულან იქილამ. ოსმალის დიდ-ძალი ჯარი ჩაუყენებია აზრუმი, მაგრამ მალეით: უმუდრიო საღდათები დაიარებინან, რომელთაც ისე აცვიათ, როგორც უბრალო ოსმალის მოქალაქესაო; თითქმის ყველა ოჯახებში არიან ამ გვარი საღდათები ჩაყენებულინი თავიანთ ჩანცებითა და თოფებითაო.”

* * *
 ბუშინ წინ, 3 მარტს, თითქმის ყველა რედაქტორები თფილისის ქუჩა-ნალ-გაზეთებისა თფ. ოლქის სასამართლოს წინ იყენენ წამდგარნი. სამს ამათგანს: „სუღენბი პორიადოკის“ რედაქტორს ბ. შარაბევოვს, „ჩალანგის“ რედაქტორს ბ. შითუაშვილს და „ღროების“ რედაქტორს ცენზორისაგან აღკრძალულ სტატიების დაბეჭდვას აზრალეზდნენ და ერთს—ახლანდელ „დავკახის“ რედაქტორს თ. დ. შრისთავს იმას, რომ, მთავრობის ნება-დაურთველად, საბეჭდადი იარაღი გექტორგრაფი აქვსო, და ხმარობსო.
 სასამართლოს გარდაწყვეტილებით: ბ. შარაბევოვს ხუთი მანეთი ჯარიმა დაადევს; ბ. შითუაშვილს აგრეთვე ჯარიმა ერთი თუმანი და თ. შრისთავი-კი სრულიად გაამართლეს.

ჩვენი საქმე კი მეორე დღისთვის გადადგა სასამართლომ.
 * * *
 ბუშინ 4 მარტს თფ. ოლქის სასამართლომ განიხილა „ღროების“ რედაქტორის ს. მესხის საქმე ცენზურის ძამიტეტის ჩივილით, რომ 1879 „ღროების“ № 191-ში დაბეჭდა სტატია—„სწავლა გვინდა, მაგრამ...“, რომელიც ცენზორისაგან ნება-დართული არ იყოვო.
 „ღროების“ რედაქტორმა დამნაშავედ არ აღიარა თავის-თავი ამ საქმეში: მე არ მომიხდენია განკარგულებაო, სტქვა იმან, რომ ეს სტატია, ცენზორის ნება-დაურთველად დაე-ბეჭდათო; დიდი ხანი გავიდა მას აქეთო, კარგად არ მახსოვსო, მაგ-

ბი დაეწყოთ და შესავალში ფანარი ჩამოეკიდნათ. ჩვენ მოვიკეცენით და ერთ წამზე ქაფ-ქაფა საშოვარი მოგვერთვა — ეს განძეული, რომელიც რუსებისგან სულით და გულით შეგვეყვარდა... მანდილოსებე იქვე ქონში გვერდ შემოგვისხდნენ და კაცებმა კი ცოტა მოშორებით დიდი ცეცხლი გააჩადეს, ჩიბუნები გაიმართეს და პოეტიურ განცხრომას მისცეს თავი.
 ჩაის შემდეგ ვახშმის სამზადისი; შემდეგ ვახშამი ვაჭაჩადეთ. ძაცები მოგვიასლოდნენ, ქონის წინ დასხდნენ და საერთო სუფრა დაგვიგეს. ძარგა მოდილო ტიკს მოხსნა პირი ბებია-ჩემმა. ნახევარ საათის შემდეგ მოწიწებით ქალბატონთან ლაპარაკს კარგა გამბედავი კილო მიეცა. მართი საათის შემდეგ ტიკი ნახევარმდინ ჩავიდა და ლაპარაკი თითქმის ყვირილად გადაიქცა. ოხუნჯობა, ხნიერ

რამ, უტყველია, მხოლოდ რამდენიმე ალაგი აქნებოდა ამ სტატიაში და მთელი სტატია კი არაო. სამწუხაროდ, ცენზორის ფურცლებზე არ აღმოჩნდა, თორემ ამის დაბეჭდება ცხადად შეიძლებოდაო.

პროკურორი თხოულობდა, რომ „დასჯათა წესდების“ მე-1029 მუხლი ძალით, სასამართლოს დაესაჯა „ღროების“ რედაქტორი, თხუთმეტი მანქარიმა გადაეხდევინებინათ იმისათვის.
 მაგრამ სასამართლომ სრულიად გაამართლა „ღროების“ რედაქტორი.

* * *
 მოგვეყვას რამდენიმე ალაგი იმ ტფილისის კორრესპონდენციდამ, რომელიც ვახ. „ზოლოსის“ უკანასკნელ (51) ნომერში არის დაბეჭდილი რომელიც ჩვენს სასამართლოებს შეეცხება:

„შმათერესი და უპირველესი თვსება აკლია ჩვენს სასამართლოებს სწორად, მოწყალე და სამართლიან არ არის. მიზეზი ამის ის გარემოებაა რომ ჩვენებურ მოსამართლეებს ხალხის ენა არ ესმის და ხალხს მოსამართლეებისა. თითქმის ყველაფერი მთელი სამართლის გადაწყვეტა სწორე თუ ბრუნდეთ საქმის დატოვლება აქ თარჯიმანზე, მთარგმნელ არის დამოკიდებული და ესენი, საუბედუროდ, ყველგან გაუნათლებლები არიან, არ მცოდნენ რიგიანად არ რუსულ და არც ადგილობრივ ენებშია.

„მოსამართლისაგან ხალხის ენის ხასიათისა და ჩვეულების უცოდინრობას მოსდევს ხშირად უსამართლო განჩინება და აქედამ წარმოსდგება რომ ხალხს რწმენა და ნდობა აქვს სასამართლოებისა და თვითონე ჩენს, ხშირად სისხლის-ღერიტ, სამართალსა და კანონს. აქედამ წარმოსდგება აგრეთვე ისიც, რომ კანონებისა და მოსამართლის ენის უმეცარი ხალხი იძულებულია დაეწათათას-გვარ გაიძვერა ადვოკატებს, რომელნიც ასე გამოავლენებული არა

დედა-კაცებს და მამა-კაცებს შუაში მიყოლა შეიქნა, ქალბატონთან „დაბა“ და „შენაობა“ განშირდა.
 მე მოკუნტული ვახვეული ვიჯდა და ოფლი მდიოდა. ამათი სიცილი კმაყოფილი სახეები მასიამოვნებდნენ და ძალას მძლევდნენ ჯღამისისა „უკანასკნელი სადღევრძელოა, უკანასკნელი, ქალბატონო, უმეროდ ერთი დღეც ნუ გვაცოცხლოს ღმერთმა“ — და აიშალნენ.
 მე ღონემ მიმტყუნა და მივეშვალე ბალიშზედ.
 შუა ღამე გადავიდ, სიცივიმ უნდა მოუჭირა. ცეცხლს დიდრონი ხეები შეურთეს. ჩვენ კამბანის ღმერთებშიც მოემბატნენ. იმათ კალთებით ნაპარაფი სიმინდი მოიტაცა და ცეცხლზე წვა დაიწყეს.
 მე არ მეძინა, მაგრამ სიცილისისე გამობრუებული ვიყავ, რომ ხანდისხან მაიწყლებოდა—თუ სად უ-

რუსეთი

(საბრძოლო)

ჩვენს გაზეთში იყო ამას წინად მოხსენებული, რომ მმართველობამ გარდაწვეტა მარშავის უნივერსიტეტში პოლშური ლიტერატურის კათედრის დაარსება.

ამავე საგანზე იწერება განა: „ბოლოსი“;

მმართველობის განკარგულებით ამ კათედრისთვის გადაღებული იქნება 3,000 მან. რუსეთის ბეჭდვას დიდი ხანია, რაც მიქცეული ჰქონდა ყურადღება იმ გარემოებაზე, რომ პოლშელებისათვის დანიშნულს მარშავის უნივერსიტეტში, რაღაც მიზეზებით, არ ასწავლიდნენ პელშურს ენას და ლიტერატურას, თუმცა ყველა დასავლეთ-სლავიანეთა ლიტერატურაში—პოლშური ლიტერატურა წინა დგას. ამ მოთხოვნის დაკმაყოფილება პოლშელებისა დიდ წინა წაწევას შეადგენს პელშასთან მომრიგებელ პოლიტიკის დაქვრავში და თვით პოლშელებიც სიამოვნებით მიეგებებიან ამ მოვლენას.

დიდის ამბით, აღტაცებით შეგებება ხალხი ღენ. სკობელევეს პეტერბურღში. იქ ჩასვლისათწინ სკობელევეს მიუღია თურმე რამდენიმე წერილი წემეტურ ენაზედ მუქარით და ლანძღვით.

ღენ. სკობელევეს გზად გაუვლია მარშავში. აქ რამდენიმე პოლშელებისათვის უთქვამს: „მე არ ვიცი, რას ჰფიქრობს თქვენზედ მმართველობა. მე კი გულთ სიკეთე მწადს პოლშელებისთვის და მსურს, რომ ჩვენთან განუმორებელად ყოფილიყვნენ, შეერთებულიყვნენ, ისე როგორც მალე სერბია და ბოლგარია შეერთებიან, შეადგინენ ერთს კავშირს. ჩვენ ხომ ყველა ძმები ვართ! აბა მოიფიქრეთ: აქ რომ რუსის სალდათი არ ყოფილიყო, ხომ წემეტების გზრნიზონი, იქნებოდა და მა-

ყავ, და მერე, ვენაცვალე იმის სახელს, გამათავისუფლა“...

აქ დედა-კაცები მოჰყენენ თავიანთ თავს-გადასაგულს და მე სმენამ მიმტყუნა. თიებრუ დაღესნა, თვალები ამიჭრელდა და კარგა ხანს გონება დამეკარგა. შემდეგ საშინელი კაცის სურათი ფეხებამდინ წვერით, მთლად აღში განგეული თვალ-წინ წამომიდგა. ხელები ჩემკენ გამოიშვირა და თვალების ბრიალით თითქო ჩემი გეამი დედა-მიწას დაატყლიტა. შეშინებულმა, გულის კანკალით დავიკივლე, წამოვეარი და წმიდა ბიორგის მაგივრად იმის ალაგს დიდი ცეცხლი დამიხვდა. ბებია ჩემმა და გლეხებმა ეს შემთხვევა ღეთის მანქანებად მიიღეს და მე, შიშის გამო, ციება გამეგეტა.

კე. გაბაშვილისა.

მაგრამ ამ უკანასკნელ დღეებში აქ არც ეს დიდი ზამთარი ახსოვს ვიდრე, არც მოსავალი და არც ალაზნის გადაღება. შევლანი ერთს საგანზე ლაპარაკობენ, ყვილანი აღელვებულნი, გაცხარებული არიან, როდესაც ამ საგანზე ჩამოვარდება ხალმე სჯა. ეს საგანი არის ის საძველი კორრესპონდენცია, რომელიც „მოსკოვის უწყებების“ მე-44 ნომერში იყო დაბეჭდილი. ეს კორრესპონდენცია, რასაკვირველია, ღირსი არ იყო ყურადღებისა, თუ რომ ის არ ყოფილიყო საძველის ცილის-წამებთა და მანებელის ბეზღებით შეზავებული ვიღაც უსინდისო და ზნეობა-მოკლებულის კორრესპონდენტისა.

ძახელები, როგორც შეფატყვე, განსაკუთრებით გაჯავრებული არიან იმიტომ, რომ ამ კორრესპონდენტმა გაბედა შეგინება იმ ერის სახელისა და პატივის ემზღემისა—დროშისა რომელიც შეღებილია მთელის ქართველობის სისხლითა, რომლითაც რამდენიმე საუკუნის განმავლობაში ურჯულოებისა და მტარვალობისაგან ვიცავდით ქრისტიანობას და რომელიც ახლა ასე ერთგულად ემსახურება რუსეთის ხელმწიფესა და საზოგადო სამშობლოს.

მაგრამ, როგორც თილაყის მზრის თავად-აზნაურთა პატივცემული წინამძღომელი ამბობს, მთავრობა ამ გვარტუტყუიან და საძველ ცილის-წამებას ყურადღებას არ მიაქცევს და ამიტომ ამაზე ბევრი ლაპარაკი არა ღირს.

მაგრამ მე, შთამომავლობითა და გრძნობით რუსი, საჭიროდ ვრაცხს საქმეყნოდ გამოვაცხადო, რომ ამ გვარი კორრესპონდენტები სარგებლობაზე უფრო ვნებას აძლევენ, თვით რუსეთის და ქართველებს შუა განხეთქილებას სთესვენ; ამიტომაც ყოველ პატიოსან რუსს უნდა რცხვენოდეს, როდესაც ამ გვარ ცილის-წამების რამეებს ჰკითხულობს რუსულ გაზეთებში.

ხ. სემენკო.

ლისგან, წმიდა ბიორგი თეთრით შემოსილი თეთრ ცხენზე მჯდომი, გამიცინა და სამჯერ სახრე ვადამკრა:

— რად მოსქერ, რად მოსქერიო! ხეალეე მორი, სამი ღამე მითიე, თორემ ოჯახიანათ ამოფეხვრიო!

მე მოვახსენე:

— შენი ჰირიმე ხეალ ძნა მაქვს საზიდი-მეთქი, და შემოდგომაზე გახლები-მეთქი. ბანრისხდა, განრისხდა, თეთრი ტანისამოსი წითლად გადაექტა, თვალეზღან ისეთი ცეცხლის სხივი გამოუვიდა და ისე დამაშტერა, რომ გულ-ღეიძლი სულ ერთიანად დამეწვა, დამეწვა და რა დამეწვა, რომ კამბეჩივით ღრიალი მაწყებინა. დედა-კაცმა გამაღვიძა, თავი ტკივლით მისქდებოდა, გულ-მუცელი მეწვოდა და შიშით მაკანკალებდა. მთელი სამი კვირა ცოცხალ-მკვდარი ვი-

რაგეულის ძალიან სიიფეა ჩვენკენ. ამ ჟამად პური (ხორბალი) ფასობს სომარი (16-17 ფუთი) თუმნად და ქერი ხუთ მანეთად და, იმედია, კიდევ გაიფედეს. მაგრამ ვაქრობა ძალიან დაცეა: ფული გაძვირდა და ქესატობა გახშირდა.

*** * ***
შემდეგი სასიმოვნო ტელეგრამა არის დაბეჭდილი განა. „პაეკაზში“, რომელიც ამ გაზეთს 2 მარტს მიუღია ბათუმიდან:

„ბორჩხაში, ჩხალის ხეობაში, ოცდახუთი კომლი გადასახლებული მამადიან ქართველები (მოპაჯირები) დაბრუნდნენ ოსმალეთიდან. აღმინის-ტრაციამ მიიღო ისინი: ცხრა კომლი სოფ. მამანათში დასახლდა და დანარჩენი თექვსმეტი სოფ. პოსტანეთში. მურღულის ხეობიდან გადასახლებულებიც თან-და-თან ბრუნდებიან.“

*** * ***
ამავე გაზეთში ვკითხულობთ, რომ ახალი მმართველი თ. ღონდუკოვი ძორსაკოვი 2 მარტს წასულა მკატერიანადარიდან.

„დროშის“ კორრესპონდენცია.

თილაყი, 1 მარტს. ბევრი რამ არის ჩვენის მზრისად მოსაწერი, მაგრამ ჩვენ ვიცით, რომ ვისმე ანუ რისმე გაჰკიცხვას ხშირად ბევრისათვის სასიამოვნო შედეგი არა აქვს (უფრო ხშირად თვით დამწერისთვის) და ამის გამო ისევ ისეთის უმანკო საგნიდამ დავიწყეთ ლაპარაკი, რომლის შეხება, იმედია, არავისთვის საწყინარი არ იქნება; ამინდზე მოგახსენებთ.

წლევანდელისთანა მძიმე და დიდ-თოვლიანა ზამთარი დიდი ხანია არ უნახავთ კახელებს. ძალიან ცუდი ზედ-მოქმედება იქონია ამ ზამთარმა აქაურ მცენარეობაზედ და განსაკუთრებით ვენახებზედ.

ახლა-კი, ღვთათ, ბუნება თითქო იღვიძებს; თოვლი დნება და ამის გამო ალაზანი თან-და-თან მატულობს.

ორგი ცეცხლით შემოსილი, თეთრ ცხენზე მჯდომი, შუბით ხელში ვეშაპს კვლიდაო, და გაჯავრებული მიცქეროდაო. „ღაგწვაე, დაღწვაეო, თუ ჩემ კარზე არ მოხვალა და ტანთ თეთრს არ ჩაიცვამო!“

— ძაო და, რა თქვენებიანთ პატარძალი მინდა, სთქვა მეორე გლეხმა. მე თითონ რაც ჩემ თავზე გამამიგლია, იმას გიანბობთ. შენაცვალე ამ ლხენისის წმიდა ბიორგის! დიდი ძრივლი ხატია, ამის მადლმა და ძალმა. მრთხელ ტყიდგან აქეთ გამოვიარეთ და აკი ღმერთი გამიწყრა და ერთი იფის სასახრე არ მამეწონა! მოგქერ. წავედი შინა, დაღალულ-დაქანცული ღერეფანში მივეგდე და დამეძინა. ი ოჯახ-დაქცეულ დედა-კაცსაც ყური არ ვგდო, არაფერი არ დევხურა. შუა ღამისას ვნახეთ მამეჩენა, ღმერთო დამისხენ, შენი მადლის ჰირიმე, ამ გვარი განსაცდე-

ჩვენში და რომელნიც უწყალოდ სტარცენ, ატყუებენ და ატყუებენ ხალხს.

ამიტომაც აქ იმედი აქეთ, რომ ძველბის გამგეობის ცვლილება, სხვა-თა შორის, ჩვენს სასამართლოებსაც შეეხება. ცვლილება ეჭირება არა თუ მართო წესს სამართლის წარმოებისას, არამედ თვით იმ პირთაც, რომელთაც ხელშია ამ ჟამად ჩვენში სამართლის საქმე...
*** * ***

ჟოვლად-სამღვდელომ პლექსანდრე ეპისკოპოსმა დიდ მთავარ ძველბის ნამესტიკს, როდესაც ის ჩვენს ქვეყანას სცხოვრებდა, სთხოვა ნება-რთვა, რომ იმის სახელობით ერთი სტიპენდია დანიშნოს ტფილისის სასულიერო სემინარიაში. ზავილი 25 ნოემბერს ყოვლად-სამღვდელომ ოფ. სას. სემინარიის სამმართველოში წარადგინა ამ სტიპენდიისათვის 2,500 მანეთის პრიკაზის ბილეტი, რომლის სასარგებლოდაც უნდა გაიზარდოს ხსენებული სტიპენდიანტი. ამ წლის 26 თებერვალს ყოვლად-სამღვდელო ეპისკოპოსს პლექსანდრეს მოუვიდა დიდის მთავრისაგან მადლობა და ნება-რთვა იმის სახელობით სტიპენდიის დანიშნისათვის.

პირველი არ არის ეს, რომ ჩვენ ყოვლად-სამღვდელო პლექსანდრე ეპისკოპოსის ამ გვარ კეთილ საქმეებში სრულხელა და ნიეთიერ თანაგრძნობას ვცხადებთ, და იმედია, რომ ეს არც უკანასკნელი იქნება...
*** * ***

ახალ-ქალაქიდან (ჭავჭავთვიდან) გვწერენ:

წელს ზამთარი ძალიან სუსხიანი იყო ჩვენში, მაგრამ არც ისე ძალიან, როგორც სხვაგან უჩიოდნენ: ძარსში და არტანში 30—35° (გრადუსამდე) ყინვები იყო, აქ კი 22° ზევით არ აცილებულა. ეს მეორე კვირია, რაც გამოგვიზაფხულდა, მხოლოდ დამლობით ცოცხალი, მაგრამ მარტი ჯერ წინ გვიძევს.

„საზოგადოდ პურის, ქერის და ხო-

ყავ, ან რა მესმოდა; ხან კი თვალეხს გაჰკვეტიდა ხოლმე და ყურს ვადევნებდი ცეცხლა პირას მჯდომი მობაასეთ.

— ძაო ამბობდა ერთი, გახსოვთ ჩვენებიანთ პატარძალი რომ ქადგათ ჩავარდა? ჰაი ჰე, ჰაი ჰე! ღილოცა ღმერთო ი შენი სამართალი. მე ამისთანა გასაკვირველი არა მინახავს-რა. ასერი მოვერინხა, ხელები დავეკლანქა და როგორც დასაკლავი ძროხი, ისე ღრიალედა: წმიდა ბიორგი არბოდა, წმიდა ბიორგი არბოდა! ნათლით შემოსილი, ნათლით შემოსილი, ნუ დამეწამ, მოვალ, მოვალ შენ კარ-წინ თეთრის ტანისამოსით, მოვალ! როცა თეთრი კაბა შეუტყერია, უნიშნო ცხვარი დაყენეს სამღვთოთ წმ. ბიორგის სახელობაზედ, და ილოცა იმის სახელი, ჩემო ბატონო, ქალბი ისევ ქალად იქცა. მაშინ გვიამბო, კაცო, რომ ცაში წმიდა ბი-

შინ... აქ ღეროვანი ნაწილები სიტყვა და ღეროვანი დალია, შემდეგ ისევ განაგრძო: "მე უკანასკნელ ომში ჩემ ხელ-ქვეით იყო მემ-16 პოლიცი. იმით მინდობდით ისე მამაცად რომ ყველა ადგილები ვეღარ შევლენო იყენ ჩემს ანუ ღეროვან ნაწილს."

თვილის საშუალო

ავათმეფობა მიიღეს დილის რვა საათიდან თორმეტ საათამდე. მრ შაბათს გარდაევი და ღისიციკლი—შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტავი—ბუბიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაკვი ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმეფობისა.

სამ შაბათს. მინკვიჩი—სირურგიული ავათმეფობისა; ღისიციკლი—შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტავი—ბუბიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაკვი და დანიელ-ბუგავი—ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმეფობისა.

ოთხ შაბათს. ღისიციკლი და მიჩამანკვი შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტავი—ბუბიაობის ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაკვი—ძარღვების სისუსტის ავათმეფობისა.

ხუთ შაბათს. ღისიციკლი—შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტავი—ბუბიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაკვი—ძარღვების ავათმეფობისა.

ზარა სკეკს. მინკვიჩი—სირურგიული ავათმეფობისა; ღისიციკლი, მიჩამანკვი და დანიელ-ბუგავი—შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტავი—ბუბიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაკვი—ძარღვების სისუსტის ავათმეფობისა.

შაბათს. ღისიციკლი—შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასუტავი—ბუბიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაკვი—ძარღვების სისუსტის ავათმეფობისა.

განსხვავებული

დასუილვა აღდგომამდის ინგლისურ მაღაზიაში. ქულები 1 მან., ფუჭიაკები 2 მ. 50-დამ, შარვლები 4 მან. შიჭვაკები 8 მან., მთელი კოსტიუმი 13—19 მან-მდე; დრავი, მუდი, ტრავა, ჩოთქები და

აღბომები ნსკვარ ფასად; სისხლად 1 ხარისხისა—70 კ. და უიდა—13. 20 კ. გირვ. ტანისამოსის ჩოთქები 30 კან. გრესლები—ტასტები 10, 14 და 18 მან.—კოლმანის გრანძალი 17 კან. გირვ., ღებიაშკები 2 კ., თეთრულის გამოსარეცხი შარვალი—5 კან. შაკეთი. ამ დღეებში მივიღებთ უკელს—ჩესტრ 60 კ. გირვანჭა. ახალ-ახალი-წმინდა და კერძის სახლები—35 და 42 კ. ინგლის. გირვ., ინგლის. და ფრანგურ. რკინის ტასტები 10% იაფად ვინებ სხვაგან, ე. ი. საბავშვო 4 მან. და სადილო 14 მანეთიდან. (15—3)

ეკონომი ბერნეკს

მორონცოვის წყლის ნაბირა ქუჩა, № 46, საკუთარი სახლი ქ. თფილისში.

სადურგლო და სამაღიარო ქარხნა.

შალერებისა და მარმარილოს და თუჯის ავეჯეულებათა. (5—1)

იურიდიული კაბინეტი

იურიდიული ბიბლიოტეკით

ღარსდა ბოლოვინის პროსპექტზე არხიტექტორის ბელოვის სახლში ძელებრის პირ-და-პირ.

მთხვენელს მიიღებენ დილის 9 საათიდან ნაშუადღეის 3 საათამდე და 7-დამ საღამოს 10 საათამდე.

ამ კაბინეტის პირობა და ტაქსა გამოცხადებულია და ცალკე დარიგდება. (30—4)

ისყიდება

- 15,000 თევში 1 ხარისხისა, თითო 15 კან.
12,000 ბროლის სტაქანი თითო 25 კან.
10,000 ბაკალი და სტაქანი თითო 10 კან.
10,000 ფადნოსი და გასაღები თითო 15 კან.
10,000 ნეესი, 8 კ. 40-მდინ ასი.
10,000 ზენალი თავის პრიბორით თითო 5 კან.
5,000 ბოთლი ზარტკეინისა და ხეკესის თითო 1 მან.
2,000 არშინი კლიონკა 60 კან. 2 მან. არშინი.
2,000 დიუჟინი ყარანდამი და ყალმის ხელი 8 კ. 50 კან. დიუჟ.
2,000 გირვანქა ინდოეთის ბრინჯი 7, 8, 10 კან. გირვ.
1,000 გირვ. თვალთ-მაქცი ღებიაშკა 50 კან. გირვ.
600 ინგლისის რეგოლევი 4 მან. 34-მდი.
300 ინგლისის თაფი თითო 20—100 მან.

ღრაპი, მაუდი, ტრიკო, ალბომები, საზამთრო პალტოები, ქულები, შარვლები და ტანისამოსი ნახევარ ფასად. ინგლისის მაღაზიაში. (40—34)

საამო განსხვავება.

ვისაც სურს ნამდვილი კახური ბუნებითი, არომატიული ღეროებით დაატკოს თვისი გემოვნება, ინებოს და მიირთვას ღეროები „ალაზნის“ სარდაფისა, სოლოლაკის ქუჩაზე, დეკანოზის მრბელის სახლებში № 14, თავ. ირაკლი ბრუზინის სახლის პირ-და-პირ. (6—4)

ინგლისის მაღაზიაში

ამგვებს თმს და ადრინდელ ფერს ამღვეს, ფასი ერთი შუშისა 2 მან., გაგზავნით 2 მანეთი და 28 კან.

აქვე ისყიდება ქანის ზომად თმების გასამაგრებლად. ფასი 1 მან. სწოტკები თავის ტკივილის მოსახშობლად, ტუპ-ლეტის საშინი, დუხები და სხვ (100—98)

ლონდონის მაღაზია გომერციუ ზანგის ქვეშ დასრულებულია ნამდვილი ჩანის გასასყიდლათ შირველი შოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური სქანლისა: მაგალითებ: თოფებისა, რეგოლევიებისა, გლიტებისა, ჭურჭლებისა, კრავატებისა, დანებისა, კოვებისა, ჩანჩუბებისა, შოკოლადისა, კაკოსი, დუხებისა, საშინისა, შოკებისა, ცხვირ-სახოცისა, ქაღალდისა, კანანაშებისა, გაღებებისა, უნაგრებისა, სუკრისისა (გემრიელი კლეშიკინი ზეთისა) და სხვ. სააკეტო მაკინტოშის მოსახრავებს გასასყიდლად კანფეტების და ბატკერის და კან. მურაბისა, აგრეთვე ხელებებისა და წინდებისა ნოტინგამიდან. ნამდვილი ჭკანას სიგარები. (100—82)

ინგლისის მაღაზიაში ახლად მიღებულნი დიდ ძალი ჩაი პირველი მოკრეფისა 30% უკეთესი, ვიდრე სხვაგან. იქვე იყიდება: ზარუსინა 40 კან. დაწყებული; სტაქნები, ბაკლები 10 კან.—დამ; პაღნოსები 5 კ.—დამ, მურაბა და ალბომები ნახევარ ფასად და სხვ. (100—71)

ღიბეჭდა, გამოვიდა და ისყიდება თფილისის წიგნის მაღაზიაში იზაპ-არაქნი ძრილოვისაგან და სიბრძნე-სიცრუიდან გაღეჭილი თ. რ. ენისთვის. (3—3)

გოსტინეულების და ყვავილების

თესლები

მაგერისაგან, ისყიდება თფილორ ჩუნკის მაღაზიაში, სოლოლაკის ქუჩ., მირზოევის სახ., № 6, თფილისში. ძატალოვი და პრეის-კურანტი უფასოდ იგზავნება. (3—3)

25% ნაკლებ მინამ სხვა ადგილას, ჩაქა, შოკოლადი, ბისკვიტი, რაბა, ბრინჯი, ჭურჭლები, სტაქნები, ბაკლები, თეფები, ჩანჩუბები, სუკრისები, ფადნოსები, შირის-საბანი, გლიტები, სამურველი, ტანისამოსის სავალი კოვები, დანები, კაღები, ქაღალდები, კანფეტები, რეგოლები, კანანაშები, თოფები, რეგოლევიები, კრავატი, შალეები, ვანები, ქამრები, საუელურები, გლიტები, უნაგირები, ღებები, უთოები, ტასტები, შირისსოცი, ცხვირის-სახოცი, ხელები, ტუაღეტის საშინი, დუხები, შარბათი, ციტატამანგუზია, ქინას ღებია, ზარტ-ვეინი, ხეკესი, გონიაკი და ათასი სხვ. რამეები—ინგლისის მაღაზიაში. აქვე ჩაი გაგზავნათვის საღამო: თფითობით 40, 46, 52 და 58 მან. და გირვანჭებით: 1 მ., 1 მ. 10 კ., 1 მ. 20 კ., 1 მ. 40 კ., 1 მ. 60 კ., 1 მ. 80., და უშირველი ხარისხისა 2 მ.—წონა უქაღალდით. თოფები 20—60 მან., ჩოკ-ბორი (choke bore) George Dau-ს ფასი კაღამ—120 მან. რეგოლევიები 4—34 მან. და ბუღდოვისა 11—20 მ. ქაღალდის უნაგირები 65 მან-დამ; შუქილდის დანები ხანგლებით 3 მან. 50 კან-დამ დუჟ., ალბომები ნსკვარ ფასად, ფილტრები და სხვ. უკელსედ უმრავლესი ამოჩვენა თოფებისა და რეგოლევიების თფილისში. (100—91)

ბრიტუროვის წიგნის მაღაზიაში (ბაღის პირ-და-პირ) და ბ-ნი იოანის სიანთან (ოკრუჟინის სულის ქვემოთ) ისყიდება წერა-კითხვის საზოგადოებრივი გამოცემა: წითელი ფარანი, ფასი 15 კ. ხატკური — — — 10 კ.

ბამცის აკვავაგ ხორაგეულებათა, რომელნიც იყიდებიან თფილისის ბაზრებში, დუხებში და დაცარებთ 1 მარტიდან 1 აპრილამდე. ბამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილის პირველის ხარისხის—1 გირ. 5 1/2 მეორის " —1 გირ. 3 1/2 მესამის " —1 გირ. — იმავე ფქვილ. თორნეში ბამომცხვარი პირველის ხარისხის—1 გირ. 6 მეორის " —1 გირ. 4 ჯვარის-მამის პური: პირველ ხარის. ლავში 1 გირ. 7 მეორის " " —1 გირ. 5 მესამის " " —1 გირ. 4 1/2 ძროხის ხორცი: პირველის ხარისხის —1 გირ. 11 მეორის " —1 გირ. 9 სუკი — — —1 გირ. 16 ცხვირის ხორცი — 1 გირ. 13 ღორის ხორცი: პირველი ხარისხის —1 გირ. — მეორის " —1 გირ. —